ПРАЛЕТАРЫІ ЎСІХ КРАІН, ЯДНАЙЦЕСЯ!

Гомельскі універсітэт

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, КАМІТЭТА ЛКСМБ І ПРАФКОМАЎ ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАЎНАГА УНІВЕРСІТЭТА

№ 33 (520) | Субота, 27 лістапада 1982 года. | Газета заснавана ў верасні 1969 года. Выходзіць раз у тыдзень | Цана 2 кап.

ПЛЕНУМ ЦК КПСС

22 лістапада 1982 года адбыўся чарговы Пленум Цэнтральнага Камітэта КПСС.

Пленум заслухаў даклады намесніка Старшыні Савета Міністраў СССР, Старшыні Дзяржплана СССР тав. М. К. Байбакова «Аб Дзяржаўным плане эканамічнага і сацыяльнага развіцця СССР на 1983 год» і міністра фінансаў СССР тав. В. Ф. Гарбузава «Аб Дзяржаўным бюджэце СССР на 1983 год».

У спрэчках па дакладах выступілі: т. т. В. В. Грышын—першы сакратар Маскоўскага гаркома КПСС, Р. В. Раманаў — першы сакратар Ленінградскага абкома КПСС, Э. А. Шэварднадзе — першы сакратар ЦК Кампартыі Грузіі, А. Л. Ляшко — старшыня Савета Міністраў Украінскай ССР, Р. С. Залатухін—міністр нарыхтовак СССР, Г. П. Багамякаў — першы сакратар Цюменскага абкома КПСС, Н. В. Пераверзева — звеннявая-камбайнер калгаса «Шлях Леніна», Растоўская вобласць, В. П. Дземідзенка — першы сакратар Кустанайскага абкома Кампартыі Казахстана, Г. П. Лоцманава — мантажніца Казанскага завода электронных вылічальных машын, Л. Г. Кляцкоў — першы сакратар Гродзенскага абкома Кампартыі Беларусі, Б. У. Бакін — міністр мантажных і спецыяльных будаўнічых работ СССР.

З вялікай прамовай на Пленуме выступіў Генеральны сакратар ЦК КПСС тав. Ю. У. Андропаў. Прамова публікуецца ў друку.

Пленум ЦК КПСС аднагалосна прыняў па абмеркаваных пытаннях пастанову, якая публікуецца ў друку.

Пленум ЦК КПСС разгледзеў арганізацыйныя пытанні.

Пленум ЦК перавёў з кандыдатаў у члены Палітбюро ЦК КПСС тав. Г. А. Аліева.

Пленум ЦК вызваліў тав. А. П. Кірыленку ад абавязкаў члена Палітбюро ЦК і сакратара ЦК КПСС па стану здароўя і ў сувязі з яго асабістай просьбай. Генеральны сакратар ЦК КПСС тав. Ю. У. Андропаў адзначыў, што тав. А. П. Кірыленка доўгія гады актыўна працаваў як у мясцовых партыйных органах, так і ў Цэнтральным Камітэце КПСС, і мы аддаём належнае яго заслугам перад партыяй і краінай.

Пленум ЦК выбраў сакратаром ЦК КПСС тав. М. І. Рыжкова.

Пленум ЦК перавёў з кандыдатаў у члены ЦК КПСС т. т. У. С. Алхімава — старшыню праўлення Дзяржбанка СССР, В. С. Макаранку — першага сакратара Крымскага абкома Кампартыі Украіны, Н. В. Пераверзеву — звеннявую-камбайнера калгаса «Шлях Леніна», Растоўская вобласць.

Пленум ЦК адобрыў пастанову Цэнтральнага Камітэта КПСС, Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР і Савета Міністраў СССР «Аб увекавечанні памяці Леаніда Ільіча Брэжнева».

Улічваючы гістарычныя заслугі вернага прадаўжальніка вялікай справы Леніна, выдатнага дзеяча Камуністычнай партыі і Савецкай дзяржавы, міжнароднага камуністычнага і рабочага руху, палымянага змагара за мір і камунізм Леаніда Ільіча Брэжнева і ў мэтах увекавечання яго памяці, Цэнтральны Камітэт КПСС, Прэзідыум Вярхоўнага Савета СССР і Савет Міністраў СССР пастанавілі перайменаваць горад Набярэжныя Чаўны ў горад Брэжнеў; Чаромушкінскі раён горада Масквы ў Брэжнеўскі раён; Заводскі раён горада Днепрадзяржынска ў Брэжнеўскі раён.

Імя Л. І. Брэжнева вырашана прысвоіць раду прадпрыемстваў, навучальных устаноў, Зорнаму гарадку (Маскоўская вобласць), атамнаму ледаколу «Арктыка», вучэбнай танкавай дывізіі, дзе служыў Л. І. Брэжнеў, новым плошчам у гарадах Маскве, Ленінградзе, Кіеве, Алма-Аце і Днепрапятроўску, караблю Ваенна-Марскога Флоту, марскому пасажырскаму судну.

Устанаўліваецца 12 стыпендый імя Л. І. Брэжнева для студэнтаў трох ВНУ.

Будуць устаноўлены мемарыяльныя памятныя дошкі на Дняпроўскім металургічным заводзе імя Дзяржынскага, дзе працаваў Л. І. Брэжнеў, на будынку Днепрадзяржынскага індустрыяльнага інстытута імя Арсенічава, дзе ён вучыўся, і на доме № 26 на Кутузаўскім праспекце ў горадзе Маскве, дзе ён жыў.

На магіле Л. І. Брэжнева на Краснай плошчы ля Крамлёўскай сцяны будзе ўстаноўлен бюст.

На гэтым Пленум закончыў работу.

(ТАСС).

На сесіі Вярхоўнага Савета СССР

МАСКВА. (ТАСС). 23 лістапада ў Вялікім Крамлёўскім Палацы пачала работу VII сесія Вярхоўнага Савета СССР дзесятага склікання.

У 10 гадзін раніцы адкрылася сумеснае пасяджэнне Савета Саюза і Савета Нацыянальнасцей.

Бурнымі, працяглымі апладысментамі дэпутаты сустрэлі таварышаў Ю. У. Андропава, Г. А. Аліева, М. С. Гарбачова, В. В. Грышына, А. А. Грамыку, Д. А. Кунаева, А. Я. Пельшэ, Р. В. Раманава, М. А. Ціханава, Д. Ф. Усцінава, К. У. Чарненку, У. В. Шчарбіцкага, П. Н. Дземічава, У. І. Далгіх, Ц. Я. Кісялёва, В. В. Кузняцова, Б. М. Панамарова, Ш. Р. Рашыдава, М. С. Саломенцава, Э. А. Шэварднадзе, М. В. Зімяніна, І. В. Капітонава, К. В. Русакова, М. І. Рыжкова.

Дэпутаты ўшанавалі мінутай маўчання памяць выдатнага кіраўніка Камуністычнай партыі і Савецкай дзяржавы, віднейшага дзеяча міжнароднага камуністычнага і рабочага руху, нястомнага змагара за мір і дружбу народаў Леаніда Ільіча Брэжнева.

Затым дэпутаты зацвердзілі парадак дня сесіі, на абмеркаванне якой унесены пытанні: аб выбранні членаў Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР; аб Дзяржаўным плане эканамічнага і сацыяльнага развіцця СССР на 1983 год і аб ходзе выканання Дзяржаўнага плана эканамічнага і сацыяльнага развіцця СССР у 1982 годзе; аб Дзяржаўным бюджэце СССР на 1983 год і аб выкананні Дзяржаўнага бюджэта СССР за 1981 год; аб праекце Закона СССР аб дзяржаўнай граніцы СССР; аб утварэнні пастаянных камісій па энергетыцы Савета Саюза і Савета Нацыянальнасцей; аб зацвярджэнні Указаў Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР.

Дэпутаты аднагалосна прынялі пастанову аб выбранні Генеральнага сакратара ЦК КПСС дэпутата Ю. У. Андропава членам Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР. Членамі Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР выбраны таксама дэпутаты С. А. Шалаеў і М. Г. Басаў.

З дакладам аб Дзяржаўным плане эканамічнага і сацыяльнага развіцця СССР на 1983 год і ходзе выканання плана ў 1982 годзе выступіў намеснік Старшыні Савета Міністраў СССР, старшыня Дзяржплана СССР дэпутат М. К. Байбакоў.

З дакладам аб Дзяржаўным бюджэце СССР на 1983 год і аб выкананні бюджэту за 1981 год выступіў міністр фінансаў СССР дэпутат В. Ф. Гарбузаў.

* * *

МАСКВА. (ТАСС). 24 лістапада ў Крамлі прадоўжыла работу VII сесія Вярхоўнага Савета СССР дзесятага склікання. На ранішніх пасяджэннях Савета Саюза і Савета Нацыянальнасцей завяршылася пачатае напярэдадні абмеркаванне пытання аб Дзяржаўным плане эканамічнага і сацыяльнага развіцця СССР на 1983 год і аб ходзе выканання плана ў 1982 годзе, аб Дзяржаўным бюджэце краіны.

Дэпутаты прапаноўвалі адобрыць Дзяржаўны план і Дзяржаўны бюджэт краіны на 1983 год.

На пасяджэнні Савета Саюза старшынёй камісіі па замежных справах палаты выбран член Палітбюро ЦК КПСС, сакратар ЦК КПСС дэпутат К. У. Чарненка.

На пасяджэннях палат былі ўтвораны пастаянныя камісіі па энергетыцы Савета Саюза і Савета Нацыянальнасцей.

* * *

МАСКВА. (ТАСС). У другой палавіне дня 24 лістапада ў Вялікім Крамлёўскім палацы адбылося другое сумеснае пасяджэнне Савета Саюза і Савета Нацыянальнасцей.

Прысутныя ўшанавалі памяць раптоўна памёршага сакратара Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР М. П. Георгадзе.

З заключным словам па пытанню аб Дзяржаўным плане эканамічнага і сацыяльнага развіцця СССР на 1983 год і аб ходзе выканання плана ў 1982 годзе выступіў намеснік Старшыні Савета Міністраў СССР, старшыня Дзяржплана СССР дэпутат М. К. Байбакоў.

Дэпутаты аднагалосна прынялі Закон СССР аб Дзяржаўным плане эканамічнага і сацыяльнага развіцця СССР на 1983 год і пастанову аб ходзе выканання Дзяржаўнага плана эканамічнага і сацыяльнага развіцця СССР у 1982 годзе.

Пасля заключнага слова міністра фінансаў СССР дэпутата В. Ф. Гарбузава дэпутаты зацвердзілі Дзяржаўны бюджэт СССР на 1983 год.

Сесія прыняла Закон СССР аб Дзяржаўным бюджэце СССР на 1983 год і пастанову аб зацвярджэнні справаздачы аб выкананні бюджэту за 1981 год.

Вярхоўны Савет СССР аднагалосна прыняў пастанову аб назначэнні таварыша Г. А. Аліева першым намеснікам Старшыні Савета Міністраў СССР.

З дакладам аб праекце Закона СССР аб дзяржаўнай граніцы СССР выступіў старшыня Камітэта дзяржаўнай бяспекі СССР дэпутат В. В. Федарчук.

Пасля абмеркавання дэпутаты аднагалосна прынялі Закон СССР аб дзяржаўнай граніцы СССР і пастанову аб увядзенні ў дзеянне гэтага Закона.

Па дакладу першага намесніка Старшыні Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР В. В. Кузняцова сесія зацвердзіла Указы Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР і прыняла адпаведныя Законы і пастановы.

Аднагалосна была прынята пастанова аб выбранні сакратаром Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР дэпутата Т. М. Ментэшашвілі.

На гэтым VII сесія Вярхоўнага Савета СССР дзесятага склікання завяршыла работу.

З ТВОРЧЫМ УЗДЫМАМ

Рыхтуючыся да вялікага юбілею нашай краіны — 60-годдзя ўтварэння СССР, калектыў кафедры беларускай літаратуры актыўна ўключыўся ў лекцыйную прапаганду лепшых дасягненняў савецкай шматнацыянальнай літаратуры. Члены кафедры пабывалі ў Светлагорскім, Добрушскім, Веткаўскім, ...оеўскім раёнах, з дакладамі ...а юбілейную тэматыку выступаюць на прадпрыемствах горада, у рабочых калектывах, на ...мінарах прапагандыстаў, пе... студэнцкай моладдзю. ...кі за кастрычнік — ліста... нашымі літаратуразнаўцамі ...блена больш за 50 дакладаў ...тэмах: «Дружба народаў — ...жба літаратур» — аўтарам ...х радкоў, «Лаўрэаты Ленін... прэміі ў літаратурах народаў СССР» — кандыдатам філагічных навук І. Штэйне..., «Сацыялістычны лад жыцця ў савецкай мастацкай літаратуры» і «Песняры лёсу на...ага» — адпаведна асістэн... В. Генаш і В. Шынкарэн...

...кабінеце літаратуры на... ...кафедры аформлена вы... ...а «Дружба народаў — ...а літаратур», якая расказвае пра лепшыя дасягненні савецкай шматнацыянальнай літаратуры, яе найбольш значных прадстаўнікоў.

З прапагандай лепшых дасягненняў беларускай літаратуры ў асобе яе класікаў Я. Купалы і Я. Коласа, 100-годдзе з дня нараджэння якіх сёлета шырока адзначалася ва ўсім свеце, выступіў перад працоўнымі і моладдзю Чарнігаўшчыны на юбілейным вечары дацэнт нашай кафедры член Саюза пісьменнікаў СССР В. У. Ярац.

Выкладчыкі кафедры рыхтуюць да друку выданні «Лаўрэаты Ленінскай прэміі ў літаратурах народаў СССР» і «Лаўрэаты Ленінскай і Дзяржаўных прэмій у беларускай літаратуры».

У гэтыя дні калектыў кафедры беларускай літаратуры працуе з прыкметным творчым уздымам, імкнецца ўнесці свой пачэсны ўклад у вялікую справу ўмацавання дружбы паміж нашымі народамі, у справу захавання міру на зямлі.

В. СМЫКОЎСКАЯ,
в. а. загадчыка кафедры беларускай літаратуры, дацэнт.

Фестываль мастацтваў

ЯРКАЕ, ТРАДЫЦЫЙНАЕ

Кожны год праходзіць у нашай рэспубліцы традыцыйнае свята — фестываль мастацтваў — «Беларуская музычная восень». Шматлікія творчыя калектывы, вядомыя выканаўцы прыязджаюць на беларускую гасцінную зямлю, каб прадэманстраваць сваё майстэрства. І не толькі са сцэн гарадскіх канцэртных залаў, а і падмосткаў раённых, сельскіх Дамоў культуры.

Сёлета традыцыйны фестываль прысвячаецца слаўнаму юбілею нашай Радзімы — 60-годдзю ўтварэння СССР. У нашай вобласці выступаюць з канцэртамі 27 творчых калектываў з Масквы і Ленінграда, Мінска і Рыгі, асобныя выканаўцы з розных рэспублік краіны.

У рамках «Беларускай музычнай восені» ў актавай зале нашага універсітэта выступіў на мінулым тыдні Мінскі камерны аркестр — адзін з вядучых творчых калектываў краіны. Яго артысты неаднаразова ўдзельнічалі ў міжнародных фестывалях, займалі там прызавыя месцы. Папулярызацыя беларускай музыкі — адзін з галоўных напрамкаў у рабоце гэтага калектыву. Творы беларускіх кампазітараў у поўнай меры вызначаюць творчы «твар» Мінскага камернага аркестра. Дастойнае месца ў яго рэпертуары займаюць таксама творы савецкай і замежнай класікі. Яны і прагучалі ў час канцэрта ў актавай зале ГДУ, куды прыйшлі студэнты, выкладчыкі, супрацоўнікі.

Асабліва цёпла было сустрэта выступленне салісткі аркестра, лаўрэата міжнародных конкурсаў, скрыпачкі В. Пархоменка.

Старшыня студэнцкага прафкома Н. І. Колтышава ад імя ўсіх гледачоў шчыра падзякавала беларускім артыстам за канцэрт. Ім былі ўручаны кветкі.

Яшчэ адна прыемная сустрэча з мастацтвам адбылася ў студэнтаў ГДУ — слухачоў аддзялення музычнай культуры народнага універсітэта маральна-эстэтычнага выхавання, якім кіруе дацэнт кафедры філасофіі Т. П. Гаранін. Іх госцем быў удзельнік фестывалю «Беларуская музычная восень» — артыст Маскканцэрта баяніст Іосіф Пурыц. Ён выканаў на баяне шэраг музычных твораў.

Т. ДУБЯК.

Да 60-годдзя работы «Аб значэнні ваяўнічага матэрыялізму»

ЖЫЦЦЕСЦВЯРДЖАЛЬНАСЦЬ

У мінулую пятніцу адбылася агульнауніверсітэцкая канфэрэнцыя па шырока вядомай рабоце У. І. Леніна «Аб значэнні ваяўнічага матэрыялізму».

Заслуханыя даклады, тэзісы якіх друкуюцца ў сённяшнім нумары нашай газеты, выклікалі ва ўдзельнікаў канферэнцыі павышаную цікавасць.

У. І. ЛЕНІН АБ ЗНАЧЭННІ МАТЭРЫЯЛІСТЫЧНАЙ ТРАДЫЦЫІ Ў РАЗВІЦЦІ ПЕРАДАВОЙ ГРАМАДСКАЙ ДУМКІ

Работа У. І. Леніна «Аб значэнні ваяўнічага матэрыялізму» стала доўгачасовай праграмай стратэгіі і тактыкі партыі ў сферы філасофскай барацьбы, паказала шляхі і сродкі фарміравання навуковага светапогляду.

Важнай умовай вырашэння гэтай задачы Уладзімір Ільіч лічыў матэрыялістычныя традыцыі ў філасофіі. Разглядаючы філасофскі працэс, як навуковае пазнанне свету, што пастаянна развіваецца, у цэнтры якога стаяць пытанні даследавання агульных законаў прыроды, грамадства, мыслення, У. І. Ленін выяўляе ролю традыцыі як асобнага сацыяльнага механізма перадачы чалавечага вопыту, як пэўнага тыпу адносін паміж мінулым і цяперашнім узроўнем духоўнай культуры. Менавіта таму асаблівае значэнне матэрыялістычнай традыцыі Уладзімір Ільіч бачыць у тым, што матэрыялізм з'яўляўся выражэннем перадавых грамадскіх класаў, быў звязаны з перадавым прыродазнаўствам, накапіў велізарны вопыт барацьбы з ідэалізмам, які мае непераходнае значэнне. У сваіх працах У. І. Ленін неаднаразова падкрэсліваў, што філасофія мінулага не знікае бясследна, а працягвае жыць у фактах навукі і духоўнай культуры, функцыяніраваць у нашым мысленні, так як многія схемы і катэгорыі асэнсавання свету былі выпрацаваны папярэдняй філасофіяй. Апора на матэрыялістычную традыцыю дазваляе глыбока асэнсаваць палажэнні філасофіі дыялектычнага матэрыялізму, паказаць яго пераемнасць у адносінах да матэрыялістычных вучэнняў мінулага, выявіць непазбежнасць перамогі дыялектна-матэрыялістычнага светапогляду. Вывучэнне і выкарыстанне матэрыялістычнай спадчыны непазбежна выяўляе заканамернасці развіцця філасофіі, штю, як лічыць Уладзімір Ільіч, дазваляе засвоіць і ўсё каштоўнае, што ўтрымліваецца ў ідэалагічных сістэмах, і авалодаць усім багаццем духоўнай культуры, без чаго «ні аб якім паспяховым камуністычным будаўніцтве не можа быць і размовы».

В. ЯЦУК,
кандыдат філасофскіх навук.

РОЛЯ ВАЯЎНІЧАГА АТЭІЗМУ У СУЧАСНАЙ ІДЭАЛАГІЧНАЙ БАРАЦЬБЕ

Важнейшай асаблівасцю артыкула У. І. Леніна «Аб значэнні ваяўнічага матэрыялізму» з'уляецца спецыфічная сувязь, з'ядноўваючая задачы развіцця і прапаганды ваяўнічага матэрыялізму і ваяўнічага атэізму як непарыўнае цэлае. Характар і стратэгічная роля гэтай узаемасувязі і абумоўлівае непераходнае метадалагічнае значэнне названай работы для савецкай філасофскай навукі і навуковага атэізму, для ідэалагічнай дзейнасці партыі на сучасным этапе.

60 гадоў таму назад партыя на чале з У. І. Ленінам закладвала падмурак сацыялістычнага грамадства. Усе сілы старога свету супрацьстаялі гэтай рабоце — ад замежных інтэрвентаў да царкоўнай контррэвалюцыі. У гэты час У. І. Ленін піша аб прапагандзе сярод веруючых матэрыялістычнага светапогляду, аб уменні падысці да іх з розных бакоў, «зацікавіць, прабудзіць ад рэлігійнага сну». Тым самым ставіцца задача велізарнага гістарычнага значэння. Пераадолець рэлігійныя адносіны працоўных мас да рэчаіснасці з тым, каб прыцягнуць іх да свядомай грамадскай творчасці. Так барацьбу з рэлігіяй У. І. Ленін разглядае як частку карэннага пытання рэвалюцыі — аб узаемаадносінах партыі і народа, авангарда рэвалюцыі і працоўных мас. Так зліваюцца ў адзінае праблема палітычная і ідэалагічная.

І ў сучаснасці ленінскі запавет аб адзінстве ў прапагандзе ваяўнічага матэрыялізму і ваяўнічага атэізму з'яўляецца актуальным. Сёння таксама з парадку дня не здымаецца пытанне аб неабходнасці непрымірымай ваяўнічай пазіцыі у адносінах да рэлігіі, якая застаецца найбольш масавіднай антынавуковай формай ідэалогіі, варожай навуковаму камунізму. Разумець тэрмін «ваяўнічы атэізм» па-ленінску, значыць бачыць усе яго бакі ў суадносінах з сённяшнімі задачамі атэістычнай прапаганды. Сапраўдным ваяўнічым атэістам можна быць цяпер толькі пры ўмове, калі пастаянна ставіць і вырашаць злабадзённыя практычныя і тэарэтычныя задачы камуністычнага выхавання ў комплексе. Узнімаць кожнага савецкага чалавека да ўзроўню навуковага светапогляду, актыўнага падыходу да пытанняў камуністычнага будаўніцтва — вось галоўная задача, без барацьбы за якую немагчыма ўявіць сёння прапагандыста ваяўнічага матэрыялізму і атэізму.

Я. ЯРШОЎ-МАЗУРАЎ,
кандыдат філасофскіх навук, дацэнт.

ФІЛАСОФСКІЯ ПЫТАННІ БІЁЛАГА-ХІМІЧНЫХ НАВУК І СУЧАСНАСЦЬ

Харчовая праграма — важнейшая састаўная частка эканамічнай стратэгіі партыі на адзінаццатую пяцігодку, прыклад паслядоўнага ажыццяўлення сучаснай аграрнай палітыкі, у аснове якой ляжаць устаноўкі гістарычнага сакавіцкага (1965 г.) Пленума ЦК КПСС, развітыя радам наступных Пленумаў і XXIV—XXVI з'ездамі партыі.

«Паскорыць правядзенне фундаментальных і прыкладных даследаванняў па праблемах развіцця аграпрамысловага комплексу, спрыяючых найбольш паспяховаму ажыццяўленню Харчовай праграмы. Асаблівую ўвагу звярнуць стварэнню высокапрадуктыўных сартоў і гібрыдаў сельскагаспадарчых культур, парод і ліній жывёлы, распрацоўцы прагрэсіўных тэхналогій вытворчасці, захавання і пераапрацоўкі сельскагаспадарчай прадукцыі з мінімальнымі затратамі працы і энергарэсурсаў» (Рашэнні VII пленума ЦК КПБ).

Селекцыянеры нашай краіны, у тым ліку і вучоныя Беларусі, многае зрабілі па стварэнню новых сартоў культурных раслін і парод жывёлы. У комплексе біялагічных навук найбольш трывалы фундамент атрымання высокапрадуктыўных сартоў і парод закладзены генетыкай. Сумеснымі работамі Інстытута хімічнай фізікі АН СССР з селекцыйнымі ўстановамі метадам хімічнага мутагенеза атрымана больш ста сартоў пшаніцы, рысу, аўса, кукурузы, сланечніка і іншых культур. Гэты метад дазваляе атрымаць прынцыпова новыя, высокапрадуктыўныя, устойлівыя сарты.

Камсамольскае жыццё

ПОСПЕХ—У АКТЫЎНАСЦІ

Як і ва ўсіх камсамольскіх арганізацыях універсітэта, на справаздачна-выбарных сходах, якія прайшлі на другім курсе гісторыка-філалагічнага факультэта, падведзены вынікі мінулага года, выяўлены поспехі і пралікі. Камсамольскае бюро курса, абапіраючыся на атрыманы вопыт, вырашае, як працаваць далей, якімі справамі і пачынаннямі зацікавіць студэнтаў.

Камсамольцы курса актыўна ўдзельнічалі ў грамадска-палітычным, культурным жыцці не толькі факультэта, але і універсітэта. Сведчанне гэтаму — прызавыя месцы ў конкурсах мастацкай самадзейнасці, універсітэцкім конкурсе перакладчыкаў, у сацыялістычным спаборніцтве студэнцкіх будаўнічых атрадаў ГДУ. Няма такога напрамку ў грамадскай рабоце, такога мерапрыемства, у якім бы не прынялі ўдзел другакурснікі гістфіла.

Па ўсеагульнаму прызнанню, вядучае месца ў камсамольскай рабоце курса займае група гісторыкаў (камсорг — І. Башкінцаў). Студэнты-гісторыкі выступілі з цікавымі ініцыятывамі. Адна з апошніх належыць Т. Даўгун: у хуткім часе ва універсітэце пачне працаваць клуб класічнай музыкі. Камсамольскае бюро курса і факультэта аднадушна лічаць, што на студэнтаў групы Г-21 можна спадзявацца, даручыўшы ім любую справу. Яны з усёй адказнасцю аднясуцца да яе. Так, зусім нядаўна некалькі студэнтаў-гісторыкаў другога курса па даручэнню гаркома камсамола ўдзельнічалі ў праверцы рабочых і студэнцкіх інтэрнатаў горада.

Камсамольская арганізацыя групы так будуе сваю работу, каб узровень грамадскай дзейнасці быў стабільным на працягу ўсяго года. У час летняй вытворчай практыкі, напрыклад, на археалагічных раскопках у в. Насімкавічы паспяхова дзейнічала камсамольская група на чале з яе камсоргам І. Фёдаравай.

Аснова нашай работы — актыўнасць студэнтаў групы, іх жаданне быць удзельнікамі акаляючых падзей. Здараецца, што некаторыя пытанні камсамольскае бюро абмяркоўвае неаднаразова, перш чым прыме найбольш аптымальнае рашэнне.

Пры высокай актыўнасці камсамольцаў прайшоў нядаўна справаздачна-выбарны сход у групе: амаль усе студэнты ўзялі слова, каб выказаць свае меркаванні, унесці новыя прапановы.

Сярод будучых філолагаў найбольш актыўнымі з'яўляюцца камсорг курса Г. Сугак, камсамольцы В. Яцухна і С. Яфімава. У цэлым жа па сваёй грамамадска-палітычнай актыўнасці групы будучых філолагаў пакуль што ўступаюць будучым гісторыкам.

Далейшае павышэнне актыўнасці студэнтаў на курсе — адна з задач камсамольскага бюро ў бягучым навучальным годзе. З мэтай вывучэння грамадскай думкі сярод студэнтаў распаўсюджана анкета, у якую ўключаны пытанні, што прапаноўваюць падумаць над паляпшэннем работы, над тым, якія мерапрыемствы і як мэтазгодна праводзіць. Камсамольцамі ўжо ўнесена шмат прапаноў, якія старанна вывучаюцца.

Другі важны напрамак у нашай рабоце — згуртаванне камсамольцаў у правядзенні агульнакурсавых мерапрыемстваў. З планаў дзейнасці груп выключаюцца агульныя, ні да чаго не абавязваючыя палажэнні (здараецца, што яна прыняла ўдзел у якім-небудзь арганізаваным на факультэце мерапрыемстве, бюро групы пры гэтым затраціла мінімум намаганняў, а мерапрыемства ўносіцца ў план работы групы). Плануем улічваць у сваёй рабоце вопыт лепшых курсавых арганізацый універсітэта.

Яшчэ адна сфера дзейнасці — паляпшэнне ідэалагічнай работы, у прыватнасці, павышэнне якасці палітзаняткаў. У нас на курсе аглядавыя палітінфармацыі дапаўняюцца тэматычнымі, прычым, іх тэмы прапаноўваюцца студэнтам па выбару загадзя. За кожнае выступленне па той ці іншай тэме дакладчыку кожны выстаўляе адзнаку, затым балы сумуюцца. У канцы года падвядзём вынік, і лепшыя даклады будуць рэкамендаваны для выкарыстання іх у рабоце лекцыйных груп будатрадаў, у час вучэбных практык, сельскагаспадарчых работ. Такая сістэма, прапанаваная палітінфарматарам групы Г-21 Д. Цалком, будзе садзейнічаць больш глыбокай распрацоўцы тэм палітінфармацый, імкненню кожнага зрабіць сваё выступленне найбольш цікавым. Плануецца правядзенне на курсе і конкурсу палітінфарматараў. Пажадана было б арганізаваць аналагічны конкурс ва ўсім універсітэце, правесці яго ў некалькі этапаў.

Хутка савецкія людзі адзначаць 60-годдзе Саюза ССР. Дастойна сустрэць юбілей радзімы імкнуцца і студэнты другога курса гістфіла — добрай і выдатнай вучобай, актыўнай грамадска-палітычнай дзейнасцю.

Т. МАСЛЮКОЎ,
член камсамольскага бюро 2-га курса гістфіла.

Ленінскі залік

АДКАЗНЫ ЭКЗАМЕН

Ленінскі заклік садзейнічае павышэнню палітычнай і вучэбнай актыўнасці моладзі, яе імкненню ўнесці ўклад у выкананне задач, якія стаяць перад камсамолам.

Грамадска-палітычная атэстацыя — самы адказны этап заліку, і таму камсамольцы групы Г-21 гісторыка-філалагічнага факультэта, дзе прайшла нядаўна атэстацыя, пастараліся правесці яе на высокім узроўні.

У кабінеце гісторыі КПСС, ва ўрачыстай абстаноўцы прагучала запісаная на магнітафонную стужку работа У. І. Леніна «Чарговыя задачы савецкай улады». Тут жа была аформлена філатэлійная выстаўка, прысвечаная вялікаму правадыру (яе падрыхтавалі студэнты трэцяга курса гістфіла).

На грамадска-палітычнай атэстацыі ішла сур'ёзная размова камсамольцаў аб вучобе, грамадскай рабоце, быце, адпачынку. Выступленні праходзіўшых атэстацыю камсамольцаў былі канкрэтнымі, нешматслоўнымі. Але за імі — вялікая работа групы: барацьба за высокі ўзровень паспяховасці, удзел у напісанні Летапісу народнай славы Цэнтральнага раёна г. Гомеля, збор сродкаў у Фонд міру (камсамольцы пералічылі 55 рублёў), работа ў падшэфных школах горада і інш.

Атэстацыю прайшлі ўсе камсамольцы групы. Некаторыя з іх — Т. Бажко, А. Кебец і іншыя ўнеслі шэраг прапаноў. Так, студэнты групы, якія з'яўляюцца важатымі, гаварылі аб тым, як праводзілі вечары прафарыентацыі ў СШ № 10 і ў клубе «Твая будучая прафесія» пры Палацы культуры і тэхнікі чыгуначнікаў, піянерскі збор «Хлеб—наша багацце», чыталі лекцыі пра родны горад у СШ № 26. Расказалі яны і аб цяжкасцях, з якімі давялося сутыкнуцца ў час правядзення названых мерапрыемстваў: работа важатых не каардынуецца педатрадам, а кіраўніцтва школ не заўсёды ўдзяляе студэнтам належную ўвагу. А работа ж важатага нялёгкая. Яна патрабуе часу, умення і навыкаў. Немалаважна таксама, каб пытанні яе арганізацыі вырашаліся хутка і дакладна.

У час атэстацыі ўдзельнікі напісання Летапісу народнай славы выказалі жаданне ўзнавіць гэтую карысную справу. Весці яе да канца можна і неабходна з дапамогай грамадскіх кафедр універсітэта—кафедры педагогікі і псіхалогіі, кафедры гісторыі СССР і ўсеагульнай гісторыі. Пажадана было б стварыць ва універсітэце аператыўна дзеючы штаб па напісанню Летапісу.

Наперадзе — захапляючая работа. Цікавыя вынікі дало праведзенае ў групе анкетаванне студэнтаў, у час якога было выказана шмат прапаноў па павышэнню эфектыўнасці камсамольскай работы.

Самае галоўнае — у нашай групе склаўся сапраўдны калектыў, спаяны дружбай, высокай актыўнасцю. Гэта засведчыла і грамадска-палітычная атэстацыя — адказны экзамен для камсамольцаў.

Т. ДАЎГУН,
член камсамольскага бюро групы Г-21 гісторыка-філалагічнага факультэта.

ЛЕНІНСКАГА ВУЧЭННЯ

Вялікія перспектывы ў вырашэнні Харчовай праграмы адкрываюцца перад геннай інжынерыяй, а таксама біятэхналогіяй, дзе вытворчыя працэсы адбываюцца не ў апаратах, а ў жывой клетцы.

Вучоныя нашай краіны бачаць свой абавязак перад Камуністычнай партыяй, перад савецкім народам у паспяховым ажыццяўленні рашэнняў майскага (1982 г.) Пленума ЦК КПСС.

В. ХІЛЬКЕВІЧ,
кандыдат біялагічных навук, в. а. дацэнта кафедры батанікі і фізіялогіі раслін.

ФІЗІКА І НАВУКОВА-ТЭХНІЧНЫ ПРАГРЭС

У эпоху, якую мы жывём, вялікае значэнне набывае філасофскі аналіз праблем навукова-тэхнічнай рэвалюцыі, выбар правільных светапоглядавых арыенціраў. Бліскучыя прыклады такога аналізу даюць нам працы У. І. Леніна. І цяпер мы карыстаемся ленінскай метадалогіяй, тымі абагульненнямі і вывадамі, якія зроблены Уладзімірам Ільічом з аналізу развіцця прыродазнаўства ў перыяд крутой ломкі асноўных паняццяў і ўяўленняў.

У нашай краіне дасягненням навукі ўдзяляецца шмат увагі. Гэта звязана з той першаступеннай роллю, якую Камуністычная партыя адводзіць навуцы як важнейшаму фактару сацыяльнага і эканамічнага працэсу. Сярод названых у дакументах XXVI з'езда КПСС важнейшых навуковых праблем, на якіх павінна быць сканцэнтравана ўвага, нямала звязаных з поспехамі тэарэтычнай і эксперыментальнай фізікі. Тут і класічныя цяпер галіны, такія, як фізіка элементарных часцінак і атамная фізіка, фізіка цвёрдага цела і оптыка, квантавая электроніка і радыёфізіка, а таксама галіны, якія развіваюцца непасрэдна на аснове фізічных даследаванняў. Гэта — ядзерная энергетыка, пераўтварэнне і перадача энергіі, мікраэлектроніка, вылічальная тэхніка і многае іншае.

Нельга не адзначыць тых поспехаў, якіх дасягнула квантавая электроніка. Лазерны прамень цяпер плавіць і зварвае метал, рэжа, сверліць, загартоўвае паверхню. Дзейнічаючы магутным імпульсам лазернага выпраменьвання, можна расплавіць самы тонкі паверхневы пласт, пры зацвярдзенні якога ўтвараецца аморфная плёнка. Такая паверхня ўстойлівая да карозіі. Цяпер зараджаецца лазерная апрацоўчая прамысловасць, якая ў многіх выпадках паспяхова канкурыруе з алмазнай апрацоўкай матэрыялаў. Прымяненне лазераў у спектраскапіі дазволіла ўзняць іх адчувальнасць да такой ступені, што магчыма выявіць самую нязначную колькасць рэчыва, канкурыруючы ў гэтых адносінах з легендарнай здольнасцю сабакі адрозніваць пахі. Такія прыборы знойдуць разнастайнае прымяненне, напрыклад, пры пошуку нафты і газу. З дапамогай лазераў можна раздзяляць ізатопы.

А. КАЧАМІН,
кандыдат фізіка-матэматычных навук, дацэнт кафедры тэарэтычнай фізікі.

МАТЭМАТЫЗАЦЫЯ ВЕДАЎ — ВАЖНЕЙШАЯ АСАБЛІВАСЦЬ СУЧАСНАЙ НАВУКІ

Пранікненне матэматыкі ў іншыя галіны навуковых ведаў стала ў апошнія дзесяцігоддзі асабліва шырокім і імклівым. Пры гэтым размова ідзе не аб простых вылічальных або вымяральных аперацыях, але аб параўнаўча складаным апараце матэматыкі, які сам па сабе нярэдка ствараецца ў ходзе гэтага пранікнення.

Паняцце матэматызацыі навуковага ведання і з'ўляецца адлюстраваннем названага працэсу, усё пашыраемага выкарыстання матэматычных метадаў у навуцы. Гісторыя навукі сведчыць, што пашырэнне вобласці прымянення матэматычных метадаў і звязаных з імі матэматычных мадэляў, г. зн. матэматызацыя навукі, ёсць неад'емная асаблівасць развіцця навукі. Яна не з'яўляецца чымсці новым, спецыфічным, узнікшым толькі ў наш час.

Галоўным стымулам матэматызацыі з'яўляюцца практычныя патрэбнасці грамадства, якія з неабходнасцю вядуць развіццё навук, у тым ліку тых, у якіх вывучаюцца колькасныя характарыстыкі аб'ектаў і звестак сапраўднага свету.

Ступень матэматызацыі, яе ўзровень вызначаецца, па-першае, тым, наколькі дапускае фармалізацыю сістэма паняццяў дадзенай навукі, ці дастаткова яна развітая для гэтага, а, па-другое, тым, наколькі сама матэматыка развіла свае метады і тэхнічныя сродкі, каб некаторая іх сукупнасць магла быць дастатковай для пабудовы мадэляў, патрабуемых на дадзеным этапе развіцця навукі.

Калі разглядаць пытанне аб матэматызацыі навуковага ведання з самых агульных філасофскіх пазіцый, дык яно акажацца не чым іншым як адной з сувязей узаемадзеянічанняў матэматыкі і іншых навук, яе ўдзелу ў агульным працэсе развіцця навукі.

Ленінская пастаноўка пытання не толькі вызначае значэнне і ролю матэматызацыі навуковых ведаў. Ва У. І. Леніна мы знаходзім далейшае развіццё праблемы правільнай пастаноўкі асноўнага пытання філасофіі прымяняльна да матэматыкі, што дае правільную арыенціроўку ў своеасаблівым працэсе матэматычнай працы.

Л. ПАЛЯКОЎ,
кандыдат фізіка-матэматычных навук, дацэнт.

НАВУКОВЫЯ РЭВАЛЮЦЫІ І ЗМЯНЕННЕ СТЫЛЮ МЫСЛЕННЯ

У цяперашні час у многаразовай ступені ўяўленні аб свеце пашырыліся і паглыбіліся, што прыводзіць да далейшага змянення стылю мыслення ў бок сістэмнага, рацыянальнага, інтэнсіўнага. Сучасная эпоха з яе глыбіннымі міжнароднымі, сацыяльнымі, навукова-тэхнічнымі, экалагічнымі, дэмаграфічнымі і іншымі праблемамі патрабуе менавіта такога стылю мыслення.

Патрабаваннем жыцця ва ўмовах сталага сацыялізму становіцца работнік «інтэнсіўнага» тыпу, канцэнтраваным выражэннем якога з'яўляецца, відавочна, як адзначалася на XXVI з'ездзе КПСС, рэалістычны, эканамічны стыль мыслення. У сучасных умовах, калі на першы план выступае якасны бок справы, важнае значэнне набывае пераадоленне сілы інерцыі, характэрнай для экстэнсіўнага мыслення і дзеяння, развіццё крытычна-аналітычнага, комплекснага, а таксама перспектыўнага стылю мыслення і на яго аснове дзеяння.

У. І. Ленін пісаў, што рэвалюцыя ёсць такое пераўтварэнне, якое ламае старое ў самым асноўным і карэнным. Тут падкрэслены два бакі рэвалюцыі: стваральная і разбуральная.

Зацвярджэнне сучаснага інтэнсіўнага, рэалістычнага, эканамічнага стылю мыслення і паступовае пераадоленне экстэнсіўнага, інерцыйнага як раз і сведчаць аб наяўнасці двух бакоў рэвалюцыі — стваральнай і разбуральнай, у сэнсе, як пісаў У. І. Ленін, прамой і поўнай ломкі старога для замены яго новым. (У. І. Ленін. ПЗС, т. 44, с. 222).

Такім чынам, ленінскія творы, у тым ліку «Аб значэнні ваяўнічага матэрыялізму», выступаюць метадалагічнай асновай аналізу навуковых рэвалюцый і змянення стылю мыслення.

У. КАЛМЫКОЎ,
доктар філасофскіх навук, прафесар, загадчык кафедры філасофіі.

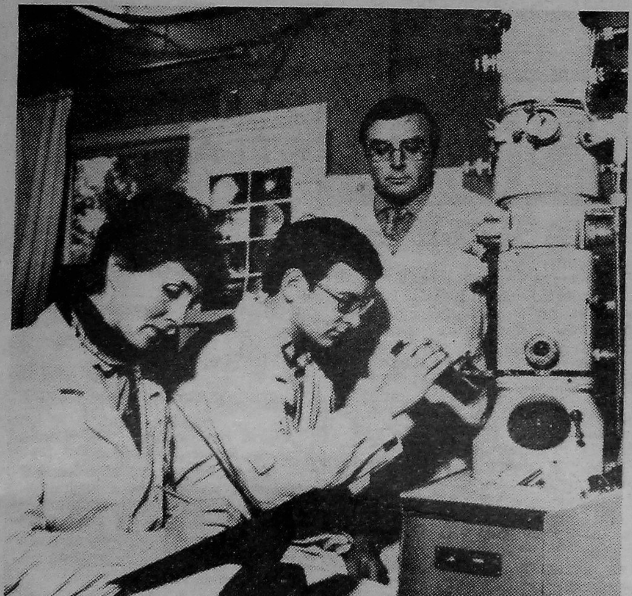

У ЛАБАРАТОРЫЯХ УНІВЕРСІТЭТА

У бягучай пяцігодцы ў нашым універсітэце створана праблемная навукова-даследчая лабараторыя фізіка-хімічных працэсаў трэння. Аб'ём выконваемых тут работ няўхільна павялічваецца.

НА ЗДЫМКАХ: (злева) — малодшы навуковы супрацоўнік А. А. ШАЛУДЗЯКОВА, чацвёртакурснік фізічнага факультэта І. БАНАДЫСЕЎ і дацэнт В. Р. ПІНЧУК даследуюць дыслакацыйную структуру металаў пры трэнні; (справа) — пад кіраўніцтвам загадчыка лабараторыі У. М. СТАРЫКАВА (ў цэнтры) праводзяцца рэнтгена-структурныя даследаванні паверхняў трэння.

Фота **К. Дзмітэркі.**

Інтэрнат — твой дом

СВЯТА СТУДЭНТАЎ

З бягучага навучальнага года ўсе студэнты матэматычнага факультэта жывуць у інтэрнаце № 2. Гэта акалічнасць у значнай ступені садзейнічае таму, што выбраны нядаўна студсавет адразу ж уключыўся ў работу. Наладжана дзяжурства на паверхах, вырашан шэраг пытанняў, якія датычацца быту і адпачынку студэнтаў. Да свята Вялікага Кастрычніка выйшаў першы нумар інтэрнацкай насценгазеты.

Цікавае мерапрыемства праведзена ў інтэрнаце на мінулым тыдні. Яно прысвячалася Міжнароднаму дню студэнтаў. Для падрыхтоўкі святочнага вечара шмат давялося папрацаваць усяму саставу студсавета і асабліва адказнай за культурна-масавы сектар Ірыне Марчанка.

Праграма вечара была даволі разнастайнай. У холе пятага паверха з'явіўся спецыяльны выпуск насценнай газеты.

На свой вечар студэнты-матэматыкі запрасілі сяброў з фізічнага, геалагічнага факультэтаў і факультэта фізвыхавання. Уступным словам вечар адкрыла старшыня студсавета, студэнтка чацвёртага курса Вера Эрліх. Яна павіншавала ўсіх са святам студэнтаў.

Затым пачаўся першы тыраж жартоўнай латарэі. Розыгрыш кожнага прыза (а іх было каля ста) суправаджаўся дасціпнымі жартамі, загадкамі, афарызмамі. Вялікае задавальненне і гасцям, і гаспадарам свята даставілі вясёлыя вядучыя Ала Цымбал, Вольга Дашкевіч і Ларыса Ларысава.

Заключная частка свята — дыскатэка. Яна таксама была вельмі цікавай і захапляльнай. Яе праграму, у якую ўвайшлі музычныя творы лепшых савецкіх і замежных аўтараў і выканаўцаў, склаў Алег Яўстраценка.

Вечар прайшоў, як кажуць, на адным дыханні. Немалаважную ролю ў яго поспеху адыграла тое, што студсавет падышоў да справы не фармальна, а з душой, прыцягнуў да падрыхтоўкі святочнага вечара вялікую колькасць энтузіястаў культурнага адпачынку.

Асабліва хочацца адзначыць узорны парадак, які падтрымліваўся на працягу ўсяго вечара групай рабят на на чале з Мікалаем Шкутам.

С. БАДРУНОЎ,
старшы куратар інтэрната № 2.

Мы — інтэрнацыяналісты

ДРУЖБА НЕ ВЕДАЕ МЕЖАЎ

У НАШЫМ універсітэце па ініцыятыве КІДа «Саюз» праведзены Тыдзень салідарнасці з барацьбітамі за мір. У яго рамках было шмат разнастайных мерапрыемстваў: конкурсы палітычнай песні і палітычнага плаката, сустрэчы з замежнымі навучэнцамі, гутаркі лектараў-міжнароднікаў.

Асабліва надоўга запамятаецца сустрэча з моладдзю розных краін, якая прыехала вучыцца ў Гомельскі дарожна-будаўнічы тэхнікум. Яна адбылася ў пакоі нашага КІДа. Шмат новага мы даведаліся аб краінах Азіі, Афрыкі, Лацінскай Амерыкі.

Навучэнцы з Йемена расказалі нам пра свой народ, краіну, якая волей імперыялістаў распалавінена. У Паўднёвым Йемене па-ранейшаму пануе няроўнасць і галеча. На шлях сацыялістычных пераўтварэнняў стала Народна-Дэмакратычная Рэспубліка Йемен.

Сэрцы ўсіх людзей добрай волі цяпер хвалюе лёс палесцінскага народа. З вялікім хваляваннем слухалі мы расказ рабят з Палесціны аб барацьбе іх народа супраць ізраільскіх агрэсараў. З болю гаварыў пра сваю радзіму юнак, які быў вымушаны пакінуць яе і доўгі час жыць у Іарданіі.

Пасланец сонечнага Мазамбіка шмат цікавага расказаў нам аб прыродзе сваёй краіны, яе фауне і флоры.

Усё цікавіла нашых студэнтаў: вучоба, культура, ахова здароўя, эканоміка.

Шмат новага аб эканоміцы і палітыцы Цэнтральнай Амерыкі мы даведаліся з расказа студэнта з Балівіі.

Кідаўцы задалі пытанне аб маладзёжных арганізацыях, створаных у розных краінах. Аб іх нам расказалі навучэнцы з Алжыра, астравоў Зялёнага Мыса, Балівіі.

Аб мінулым сваёй краіны, яе барацьбе супраць каланізатараў быў расказ юнака з Алжыра.

Пасля гэтай сустрэчы ўжо не такімі далёкімі нам здаюцца і астравы Зялёнага Мыса, і Балівія, і Мазамбік. У нас ужо ёсць там сябры.

У той памятны вечар з захапленнем мы гаварылі аб дружбе, салідарнасці. І, натуральна, там, дзе збіраецца моладзь, абавязкова прысутнічае песня. Вельмі прыемна было слухаць рускія песні ў выкананні навучэнцаў з Алжыра, Йемена. Рабяты з Мазамбіка, астравоў Зялёнага Мыса, Балівіі спявалі для нас свае нацыянальныя песні.

Гасцям вельмі спадабаліся народныя беларускія і ўкраінскія песні ў выкананні членаў нашага КІДа.

Усяго дзве гадзіны працягвалася наша сустрэча. Але нам ужо здавалася, што мы знаёмы даўно. Таму так дружна і зладжана спявалі мы ў заключэнне «Гімн дэмакратычнай моладзі свету».

Калі надышоў час развітвацца, мы доўга не маглі разысціся. Успаміналі забытыя пытанні, не праспяваныя песні, запрашалі адны другіх у госці.

Канешне, гэта сустрэча не апошняя. Яшчэ не раз збяруцца сябры у пакоі універсітэцкага КІДа.

І. МАРЧАНКА,
член савета КІДа, адказная за секцыю культурна-масавай работы.

На здымках: 1. Спявае моладзь з Алжыра. 2. Навучэнцы тэхнікума з Мазамбіка, астравоў Зялёнага Мыса, Алжыра.

АДСТАІМ МІР НА ПЛАНЕЦЕ

80-я гады XX стагоддзя... Тысячы розных праблем і пытанняў эканамічнага, культурнага, палітычнага характару стаяць перад дзяржавамі планеты. Але няма найбольш хвалюючага, важнага, злабадзённага, чым пытанне аб міры.

Мір! Як ён неабходны кожнаму з нас. Неабходны для таго, каб жыць, вучыцца і працаваць, любіць і сябраваць.

У нас, студэнтаў, свае планы, свае мэты, свае мары, ажыццяўлення якіх мы імкнемся. Хтосьці будзе вучыць дзяцей у школе, хтосьці зробіць адкрыцці ў навуцы... Адным словам, будзе прыносіць карысць сваёй Радзіме. А ўсё гэта магчыма толькі ва ўмовах міру.

Але, на жаль, на планеце цяпер неспакойна, не ўсе людзі бачаць блакітнае неба. Ліван, Чылі, Палесціна, іншыя краіны падвяргаюцца ваеннай агрэсіі. Тут льецца кроў людзей, плачуць дзеці, страчваюць сыноў маці. Савецкі народ зведаў гэтыя жахі ў гады Вялікай Айчыннай вайны, і таму будзе змагацца за тое, каб такога больш не паўтаралася. **«Не! — вайне!»**, **«Не! — атамнай бомбе!»** — гавораць людзі нашай краіны. Мы не дадзім амерыканскай ваеншчыне давесці свет да атамнай катастрофы!

Пусть люди навеки забудут
Проклятое слово «война».
На нашей планете пусть будут —
И «Дружба», и «Мир», и «Весна»!

Да рашучага голасу пратэсту супраць вайны далучае свой голас і студэнцтва нашага універсітэта. Нядаўна ў ГДУ праходзіў Тыдзень салідарнасці з барацьбітамі за мір. Ён прымяркоўваўся да Міжнароднага дня студэнтаў і Сусветнага дня моладзі. У Тыдні салідарнасці прынялі ўдзел студэнты ўсіх факультэтаў.

У агульнауніверсітэцкім конкурсе палітычнага плаката, які праводзіўся ў рамках Тыдня, першае месца занялі студэнты групы М-44 матэматычнага факультэта. Другое — падзялілі матэматыкі і фізікі з груп М-33 і Ф-15. Будучыя гісторыкі (група Г-21) — на трэцім месцы. Плакатам, выкананым студэнтамі груп Ф-21 і Ф-31, прысуджаны спецыяльныя прызы за арыгінальнасць.

Праходзіў таксама конкурс патрыятычнай песні, пераможцамі якога сталі студэнты групы Ф-14. Сярод удзельнікаў гэтага конкурсу асабліва хочацца адзначыць дуэт з групы Ф-15 у складзе Дзмітрыя Ватміна і Элеаноры Лапачкінай, а таксама студэнтку групы Ф-12 Святлану Парэмскую.

Наогул, добрых слоў заслужылі ўсе студэнты, удзельнікі Тыдня, за свой энтузіязм, выдумку і знаходлівасць.

У канцы Тыдня салідарнасці з барацьбітамі за мір на фізфаку прайшоў збор подпісаў пад адозвай «Мы — за мір!»

Алена СУПОНЕНКА, Маргарыта НІКАНОВІЧ,
студэнткі 1-га курса фізічнага факультэта.

Вялікую работу па ахове прыроды сярод студэнцкай моладзі праводзіць загадчык кафедры заалогіі і аховы прыроды член навуковага савета АН БССР па праблемах біясферы прафесар Б. П. Савіцкі.

НА ЗДЫМКУ: Б. П. САВІЦКІ на занятках па спецкурсу «Жывёльны свет Беларусі, праблемы аховы і рацыянальнага выкарыстання» у заалагічным музеі універсітэта.

Фота **У. Чысціка.**

ДЭПАНІРАВАННЕ НАВУКОВЫХ РАБОТ

Каля 20 гадоў у Савецкім Саюзе функцыяніруе сістэма дэпаніравання рукапісаў навуковых работ па прыродазнаўчых, тэхнічных і грамадскіх навуках. Дэпаніраванне — новы метад публікацыі рукапісаў закончаных навуковых работ вузкаспецыяльнай тэматыкі, пры якім рукапісы, прызначаныя для дэпаніравання, прымаюцца цэнтрамі-дэпазітарыямі (усесаюзнымі, цэнтральнымі галіновымі і рэспубліканскімі інстытутамі інфармацыі) згодна правілаў «Інструкцыі аб парадку дэпаніравання рукапісных работ па прыродазнаўчых, тэхнічных і грамадскіх навуках». Цэнтры-дэпазітарыі захоўваюць рукапісы, выдаюць копіі па запытаннях, а таксама публікуюць рэфераты або бібліяграфічныя апісанні рукапісаў.

Навуковыя работы дэпаніруюцца, даводзяцца да ведама зацікаўленых вучоных і спецыялістаў у параўнальна кароткія тэрміны (4-6 месяцаў). На дэпаніраванне прымаюцца рукапісы, якія маюць дазвол да адкрытага апублікавання. Дэпаніраваныя рукапісы прыраўноўваюцца да апублікаваных работ.

Супрацоўнікамі нашага універсітэта за апошнія два гады задэпаніравана ў розных інфармацыйных цэнтрах звыш 20 работ: навукова-даследчай лабараторыяй сістэмнага праграміравання — 7, кафедрай філасофіі — 3, кафедрай фізіялогіі спорту і спартыўнай медыцыны — 1.

Метадычнае кіраўніцтва па афармленню артыкулаў на дэпаніраванне ажыццяўляе служба навукова-тэхнічнай інфармацыі універсітэта (корпус 1, ауд. 4-18а, тэл. 56-33-23).

І. КОБЫШ,
ст. інжынер службы НТІ.

СПОРТ

СТРАЧАНЫЯ ПАЗІЦЫІ ВАЛЕЙБАЛІСТАК

Праведзены розыгрыш першынства аблсавета ДСТ «Буравеснік» па валейболу і баскетболу. За перамогу змагаліся каманды універсітэта, Мазырскага педагагічнага і Гомельскага політэхнічнага інстытутаў.

На валейбольнай пляцоўцы сярод мужчын мацнейшай была каманда ГДУ-1, на другім месцы — мазыране, трэцім — ГДУ-ІІ. Замкнулі турнірную табліцу політэхнікі.

Сярод валейбалістак сваёй зладжанай гульнёй парадавалі мазыранкі. Яны сталі чэмпіёнкамі абласнога студэнцкага таварыства. А вось спартсменкі нашага універсітэта, якія ў свой час былі мацнейшымі ў рэспубліцы, за апошнія гады прыкметна страцілі свае пазіцыі. На гэты раз яны вымушаны былі задаволіцца толькі другім месцам, на трэцім — каманда ГДУ-ІІ. Чацвёрты радок у турнірнай табліцы занялі валейбалісткі політэхнічнага інстытута.

Амаль аналагічнае становішча склалася пасля гульняў па баскетболу. Мацнейшымі аказаліся мужчыны з каманды ГДУ-1 і жанчыны Мазырскага педінстытута. Першая жаночая каманда нашага універсітэта заняла другое месца, а другая — апошняе.

(Наш кар.)

ПА ГОРНАЙ СЦЯНЕ

Нядаўна праведзены вынікі чэмпіянату нашай рэспублікі па альпінізму. Усе спаборніцтвы праводзіліся ў гарах Цэнтральнага Каўказа. Першае месца заняла каманда гомельскага абласнога таварыства «Спартак». За яе выступалі і два прадстаўнікі нашага універсітэта — Алег Салавей з макетнага ўчастка і Уладзімір Чысцік з лабараторыі тэхнічных сродкаў навучання. Яны ўзышлі на пік Шуроўскага па паўночна-усходняй сцяне.

АЗ 29705

«Гомельскі універсітэт» — орган парткома, рэктарата, камітэта ЛКСМБ и профкомов Гомельского государственного университета (на белорусском языке). Гомельская фабрыка «Палесдрук» Дзяржкамітэта БССР па справах выдавецтваў, паліграфіі і кніжнага гандлю. Гомель, Савецкая, 1. Аб'ём — 2 друк. аркуш. Тыраж 2000 экз.

Наш адрас: вул. Савецкая, 104, п 3-11, т. 56-16-52.

Рэдактар Ул. БАЛОГА.

Заказ 6451